

PROGRAMSKI BILTEN

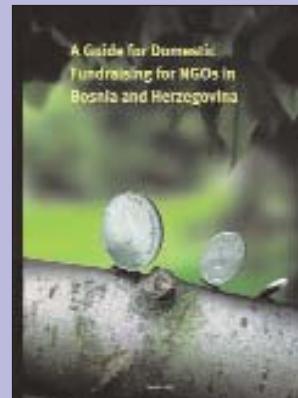
Novembar 2005. - Januar 2006.

Vodič za prikupljanje sredstava

Lokalne organizacije dokazale da mogu prikupiti sredstva (i privući pažnju)

Strana 3

Prokoško jezero zaštićena zona

Akcija pomogla da se spasi "čovječija ribica"

Strana 4

BANKROT NIJE KRAJ

Radnici primili plate prvi put nakon tri godine

Radnici Unis Tadiva iz Konjica ponovo dobijaju plate zahvaljujući odluci rukovodstva firme da proglaši stečaj. To se desilo nakon što su nezadovoljni uposlenici ovog preduzeća zatražili pomoć od USAID-ovog projekta FILE (Projekat unapređenja okruženja povoljnog za investitore i kreditore). Podnošenje zahtjeva za stečaj omogućilo je Unis Tadivu da se reorganizira i pregovara sa povjericima. Rezultat toga je da sada ova firma zarađuje 200.000 eura mjesечно izvozeći mašinske alate, te zakovice i vijke na tržište Evropske unije. Ovo je bila prva reorganizacija preduzeća izvršena po novim bh. zakonima o stečaju. "Čak 71 posto preduzeća u državnom vlasništvu je nesolventno", šef USAID-ovog Ureda za ekonomsko restrukturiranje misije John Seong. "Stečaj ovim preduzećima nudi priliku da sredstva, neopterećena hipotekama i dugovima, prebace novom investitoru dok se istovremeno potraživanja povjerilaca rješavaju na fer i transparentan način".

Nakon što je podnesen zahtjev za stečaj Unis Tadiva, svih 160 radnika je po prvi put za tri godine primilo plate. Tokom

11 mjeseci, koliko je trajao proces stečaja i reorganizacije, plate su redovno isplaćivane, kao i doprinosi za socijalno i penziono osiguranje. Istovremeno je 3,5 miliona KM, što predstavlja iznos aktive Unis Tadiva, stavljen u funkciju proizvodnje koja je povećana za 30 posto u odnosu na stanje prije stečaja.

Prema planu reorganizacije koji je sačinjen u oktobru 2005., radnici Unis Tadiva postali su vlasnici 67 posto preduzeća. Preostalih 33 posto prebačeno je na najvećeg povjerioca u cilju poravnjanja dugova, čime je ova firma u potpunosti privatizirana, unatoč ranijim neuspjelim pokušajima privatizacije.

Iznenadujuće je da je sindikat, koji je bio među najglasnijim kritizerima stečaja, postao subjekat koji sudovima najčešće podnosi zahtjeve za stečaj. Pored plata, oni su izuzetno zainteresirani za ponovno otpočinjanje proizvodnje.

"Mnogi građani BiH nerijetko na stečaj gledaju kao na kraj jednog procesa. U stvarnosti je to prilika za novi početak", kaže Seong.

Poljoprivrednici iz Bužima posmatraju kako član Udruženja poljoprivrednika Jezerski demonstrira upotrebu nove balirke

Mlječare povećale proizvodnju

Dovjet poljoprivrednika iz Bužima nedavno su saznali da, ukoliko travu kose ranije, mogu povećati zimsku proizvodnju mlijeka za čak 10-15 posto.

Naime, rana kosidba osigurava manje vlakana i više proteina, a uz to je lakše je probavljiva za krave, što povećava količinu mlijeka koju daju.

Poljoprivrednici su za ovu tehnologiju saznali tokom studijskog putovanja u Hollandiju, čiji je sponzor bio USAID-ov projekat LAMP (Povezivanje poljoprivrednih tržista sa proizvođačima i prerađivačima hrane). No, ovi učesnici nisu zadržali novu saznanja samo za sebe. Jedan od njih je kamerom snimio puovanje, dok je

USAID je organizirao snimka za ostale poljoprivrednike iz tog kraja. USAID je uz to pomogao članovima Udruženja poljoprivrednika Jezerski da nabave balirku kako bi se trava bolje očuvala nakon košenja. Udruženje je već iskoristilo mašinu za pravljenje 650 bala sijena za svoje članove i još 100 bala za poljoprivrednike iz susjednih sela.

Član Udruženja Nermin Ramić kaže da je saradnja sa LAMP-om imala višestruke efekte.

“Četiri poljoprivrednika su se udružila kako bi kupili još jednu poljoprivrednu mašinu. To nam je pokazalo da trebamo raditi zajedno kako bismo postigli ono što ne možemo sami”.

ENERGETIKA

Elektrane se natječu za kupce

Bh. proizvođači električne energije morali su po prvi put dokazati svoju sposobnost prije nego su dobili pravo da proizvode i distribuiraju električnu energiju. U decembru 2005., Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji BiH (FERK) izdala je prve licence za proizvodnju i distribuciju električne energije kompanijama u BiH. To je označilo smjernicu u nastojanjima USAID-a da kreira transparentnost u elektro-energetskom sektoru. Od elektroprivrednih kompanija se tražilo da podnesu zahtjeve, čiji su meritumi bili predmet javne rasprave. USAID-ova tehnička pomoć doprinijela je uspostavljanju Državne

Termoelektrana Kakanj proizvodi električnu energiju za oko 350.000 građana Federacije

regulatorne komisije kao i komisija u Republici Srpskoj i Federaciji.. USAID pruža obuku za članove komisije koja se odnosi na modernu praksu privatljivu u zemljama EU. Takva praksa podrazumijeva rad na transparentan način zasnovan na zaslugama, a ne na favoriziranju.

VIJESTI UKRATKO VIJESTI UKRATKO VIJESTI UKRATKO

♦ U saradnji sa sarajevskom Akademijom likovnih umjetnosti i Privrednom komorom Federacije BiH, USAID-ov projekat CCA (Projekat za podizanje konkurentnosti klastera) organizirao je izložbu pod nazivom “Invazija dizajnera na fabrike” na kojoj su svoje radevine predstavili mladi studenti industrijskog dizajna. CCA je nagradio troje studenata odlaskom na Sajam namještaja i

dizajna u Kopenhagenu u maju 2006.

♦ Uz podršku USAID-ovog projekta za medije, Institut Media Plan završio je obuku iz oblasti radioprodukcije namijenjenu polaznicima-pripadnicima romske manjine. Polaznici su naučili osnove radio produkcije, pisanja i produkcije vijesti, pravljenja i redigovanja intervjuja. Novostrečena znanja koristit će radeći na tri radio stanice koje će

obezbijediti termine za teme o pitanjima manjina.

♦ Općinska vijeća Čapljine i Ljubinja usvojila su izmjene poslovnika o radu kako bi se osiguralo veće učešće građana u procesu donošenja odluka u vijećima. USAID-ov Projekat reforme uprave (ALPS) pomogao je u pripremanju usvojenih izmjena. ALPS radi u dvadeset općina širom BiH.

KLJUČ ZA PRIKUPLJANJE SREDSTAVA: MORATE TRAŽITI

Većina ljudi kaže da ne pomaže jer niko to od njih ne traži

Kada su roditelji djece sa specijalnim potrebama iz Trebinja prvi put čuli prijedlog da se novac pri-

kuplja putem kutija za sakupljanje novca, bili su šokirani. Ova ideja ih je podsjećala na prosjačenje. "Objasnili smo im da,

ako imate razlog, to onda nije prosjačenje. Morate tražiti ako želite dobiti", kaže USAID-ov menadžer Projekta Mirjana Popović.

Uz podršku USAID-a, devet bh. nevladinih organizacija pokrenulo je 14 kampanja kako bi se prikupila sredstva za sirotišta, osobe s invaliditetom, djecu bez roditeljskog staranja i gluhe osobe. Sredstva su prikupljana putem aukcija, priredbi i direktnom poštom. Za svaku

Bosanske rukotvorine iz Tuzle organizovale su modnu reviju i dobrotovrnu prodaju kako bi se pomogle socijalno ugrožene i marginalizirane žene

Građanske akcije

SVI.SMO.JEDNAKI

USAID je učestvovao na pres-konferenciji povodom obilježavanja Dana invalidnih lica 2. decembra 2005. Od 2003. godine, USAID pruža podršku koaliciji nevladinih organizacija u kampanji «Svi smo jednaki», čiji je cilj promjena zakona na državnom i entitetskim nivoima kako bi se unaprijedio život osoba sa invaliditetom.

Vladavina prava

USAID-ov Projekat vladavine zakona podržao je takmičenje u simuliranom procesu suđenja, u kojem je učestvovalo 12 timova sačinjenih od predstavnika šest pravnih fakulteta iz cijele BiH. Pobjedio je tim iz Banje Luke. USAID planira da ubuduće bh. pravni fakulteti preuzmu organiziranje ovog takmičenja.

Općinske usluge

USAID-ov GAP projekat (Projekat upravne odgovornosti) otvorio je pet novih šalter-sala u općinama Goražde, Mrkonjić Grad, Rogatica, Lopare i Jablanica. Šalter-sale će skratiti vrijeme čekanja na pola dosadašnjeg za izdavanje dokumenata i omogućiti transparentnije i efikasnije pružanje usluga građanima.

Kampanja pomogla da se čovječija ribica spasi od istrebljenja

Prokoško jezero okruženo je kolibama na padinama planine Vranice

Većina lokalnih stanovnika zove je "čovječjom ribicom". Ali, za razliku od ljudi, Triton Salamanter se može naći još samo na rijetkim mjestima, kao što je Prokoško jezero kod Fojnice.

Već gotovo dvadeset godina Prokoško jezero i obližnju planinu Vranicu ugrožavaju nelegalna gradnja i uzgoj pas-trmke koja se hrani tritonom. Unatoč oštrim upozorenjima pobornika zaštite

okoliša, općinske vlasti nisu preduzele ništa da zaustave uništavanje ovog jedinstvenog prirodnog područja.

USAID-ov lokalni partner, Centri civilnih inicijativa (CCI), uz podršku USAID-a, pokrenula je 2003. godine kampanju pod nazivom "Prokoško jezero - prirodni spomenik".

U koaliciji nevladinih organizacija bili su Greenway iz Sarajeva, Ekološko društvo Fojnica i Ekološko udruženje "Kre-

Direktoru Misije uručena Nagrada predsjednika SAD-a

Direktor misije USAID-a u BiH Howard Sumka nedavno je primio prestižnu Nagradu za zasluge predsjednika SAD-a. Nagrada je dodijeljena za rad dr. Sumke na funkciji direktora misije USAID-a u Albaniji i BiH.

Dr. Sumka je bio direktor Misije u Albaniji tokom krize sa izbjeglicama na Kosovu, kada je, između ostalog,

vodio projekte američke pomoći rehabilitaciji zajednica koje su primile gotovo pola miliona izbjeglica. Dr. Sumka već tri godine obavlja dužnost direktora misije USAID-a u BiH. Predsjednik SAD-a svake godine dodijeli manjoj grupi uposlenika nagradu za izuzetne rezultate tokom dužeg vremenskog perioda.

menik" iz Viteza. Oni su organizirali brojne sastanke, okrugle stolove, konferencije za štampu, intervjuje i peticije kako bi skrenuli pažnju javnosti na ovaj problem.

U oktobru prošle godine, Skupština Srednjebosanskog kantona usvojila je zakon kojim su planina Vranica i Prokoško jezero proglašeni zaštićenom zonom i nacionalnim spomenicima. Zakonom je predviđena zaštita endemske flore i faune ove planine od daljeg uništavanja. Pored toga, zakonom će biti obezbijedeni preduslovi za budući razvoj turizma i održivost šireg regiona.

USAID će i dalje podržavati aktivnosti koje doprinose većem učeštu građana u sličnim kampanjama i njihovom direktnom uključivanju u proces donošenja

Triton je preživio ledeno doba, ali je danas ugrožena vrsta

odлуka. Američka agencija za međunarodni razvoj nedavno je potpisala sporazum sa CCI o trogodišnjem programu putem kojeg će se obezbijediti podrška lokalnim nevladnim organizacijama tako što će se raditi na jačanju njihovih kapaciteta i aktivnosti, izgradnji koalicijskih monitoringu.

Američka agencija za međunarodni razvoj

Hamdije Čemerlića 39

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Tel: ++387-33-702-300

Fax: ++387-33-611-973

www.usaid.ba